

ENGLISH POEM

The hard worker

1. Bees fly from flower to flower,
2. they labour on hour after hour.
3. They search for nectar, sweet and fine,
4. and carry it home to their small honey-line.
5. They help the blossoms grow and bloom,
6. by spreading pollen with wings in tune.
7. Without the bees, fruits would be few,
8. for they make the world brighter and truer.
9. They are small, yet very strong,
10. a great help where nature's work belongs.
11. So, if you see a bee, don't cause her pain –
12. she keeps the circle of life sustained.

TITEL VAN DIE GEDIG

- Die titel “Die harde werker” gee die leser dat die gedig oor iets of iemand wat baie hard werk sal handel.
- In die konteks van die gedig is die harde werker ‘n by.
- Dit fokus is op die by as ‘n **onvermoeide** en **noodsaaklike** insek.
 - ♦ Die woord “**onvermoeide**” beteken: iets of iemand wat met groot moeite en vasberadenheid werk om ‘n sekere doelwit te bereik.
 - ♦ Die werk wat die by doen is **noodsaaklik** (nodig vir die natuur).
- Die woorde “harde werker” beklemtoon die tema van arbeid, volharding en die voltooiing van take.

SPREKER

- **Derdepersoonsverteller:** Iemand vertel die bye se storie namens hulle.

STRUKTUUR EN STROFEBOU

- ⇒ Die gedig bestaan uit **12 versreëls**.
- ⇒ **Beeldspraak: Metafoor** – die bye is harde werkers.
- ⇒ Daar is net **een strofe** wat in drie dele gelees kan word.
 - ♦ **Versreëls 1 – 4:** Dui op die daaglikse werk van die by (om nektar te versamel).
 - ♦ **Versreëls 5 – 8:** Die waarde van bestuiwing en die rol wat hulle speel in die natuur.
 - ♦ **Versreëls 9 – 12:** Fokus op die bye se krag en waarom mense hulle moet respekteer en beskerm.
- ⇒ **Rymskema:** Paarrym
 - ♦ Versreël 1 en 2 (Rympatroon: aa)
 - ♦ Versreël 3 en 4 (Rympatroon: bb)

- 🔥 Versreël 5 en 6 (rympatroon: cc)
- 🔥 Versreël 7 en 8 (rympatroon: dd)
- 🔥 Versreël 9 en 10 (rympatroon: ee)
- 🔥 Versreël 11 en 12 (rympatroon: ff)

ONTLEDING VAN DIE GEDIG

Versreël 1:

- ⇒ **Alliterasie:** Die b-alliterasie in “blom tot blom” help met ritme en vloei in die gedig.
- ⇒ Die eerste versreël begin met die woord “Bye”:
 - 🔥 Dit beklemtoon dat die gedig wel oor bye handel.
 - 🔥 Dit word ook gebruik omdat daar verder net van die voornaamwoord “hulle” gebruik gemaak word.
- Die woorde “blom tot blom” dui op die konstante beweging van die bye.
- Aksie: Die bye **vlieg** van een blom na die ander.

Versreël 2:

- 🐝 Die herhaling van “hulle” (reëls 2, 3, 5, 9) dui daarop dat die bye nie alleen werk nie, maar as span.
- 🐝 Die bye se harde werk word beklemtoon deur die woorde “hele dag”.
- 🐝 **Alliterasie:** Die l-alliterasie in “hele dag lank” versnel die tempo van die gedig.
- 🐝 **Aksie:** Die bye werk.

Versreël 3:

- ⇒ Die **voornaamwoord** “hulle” dui weereens op die bye se spanpoging.
- ⇒ Die bye het ‘n gesamentlike doelwit, naamlik om nektar vanuit die blom te verkry.
- ⇒ Hulle neem die nektar terug na die byekorf.
- ⇒ Hierdie nektar sluit aan by die woord “soet” wat na die heuning wat die bye maak verwys.
- ⇒ Aksie: Die bye **soek** nektar.
- ⇒ Die woord “fyn” kan na twee dinge verwys:
 - 🔥 Bye is broos en kan maklik beskadig word.
 - 🔥 Die heuningkorf word fyn beplan en gevorm. Dit is ‘n delikate proses.

Versreël 4:

- 🐝 Die leser kan die bye se aksies visualiseer.
 - 🔥 Hulle gaan die nektar na hulle huis (hulle nes) toe neem.
 - 🔥 Soos hulle nektar gevind het, **vlieg** hulle in ‘n swerm. Die bye volg mekaar.
 - 🔥 Dit is asof die bye kos huis toe neem, want in die winter wanneer daar min blomme is, gee die heuning die bye genoeg kos en energie.

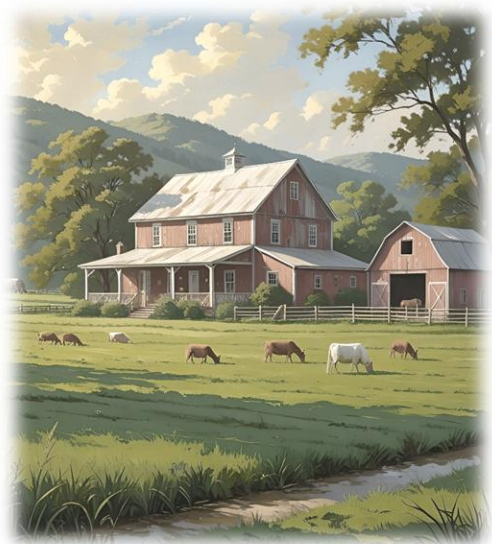

BEANTWOORD DIE VOLGENDE VRAE.

1. Wat word deur die titel van die gedig beklemtoon? (1)
-
2. “Die by is ‘n onvermoeide en noodsaaklike insek.”
- a) Verduidelik kortliks wat met die woord “**onvermoeide**” bedoel word. (1)
-
- b) Waarom word die by as ‘n **noodsaaklike** insek beskryf? (1)
-
3. Waarom is die gedig **nie** ‘n voorbeeld van ‘n vrye vers **nie**. Gee **TWEE** antwoorde. (2)
-
-
4. Haal ‘n versreël aan waar die bye se geluid indirek beskryf word. (1)
-
5. Die gedig is universeel vir enige insek wat hard werk. Verduidelik waarom die stelling **ONWAAR** is. (1)
-
-

ENGLISH POEM**Kareepan’s farm - Seeman**

1. The farmhouse stands with walls so white,
2. a tin roof gleams in sunlight.
3. Checkered curtains sway in the breeze,
4. and couches bear witness to hours of company.
5. The rooster’s crow resounds at dawn,
6. the sheep bleat softly on the hills.
7. Cows low beside the water trough,
8. and chickens scratch about in laughter.
9. I miss the stillness of the farm,
10. the dusty road in the bakkie to the
11. big old broad stoep.
12. I miss how my mother and father
13. visited with my aunts and uncles,
14. and how my cousin and I would go see if
15. the hen had laid an egg yet
16. on Kareepan’s farm.

TITEL VAN DIE GEDIG

- ⇒ Die titel plaas die leser dadelik in 'n bepaalde ruimte, naamlik op 'n plaas.
- ⇒ Dit dui op 'n spesifieke plek wat waarskynlik 'n persoonlike en emosionele betekenis vir die spreker het.
- ⇒ Die verwagting is dat die gedig oor die betrokke plaas in Kareeapan sal handel.

SPREKER

- ⇒ Daar is 'n **eerstepersoonsverteller** aan die woord.
- ⇒ Die woord "ek" word deurgaans in die gedig gebruik.
- ⇒ Die tipe verteller maak die gedig meer persoonlik en is waarskynlik op die spreker se persoonlike lewensverhaal gebaseer.

STRUKTUUR EN STROFEBOU

- ⇒ Die gedig bestaan uit net een strofe met 16 versreëls.
- ⇒ **Digvorm - Vrye vers:** Daar is geen vaste rympatroon nie en die versreëls is nie ewe lank nie

Versreël 1:

- ⇒ Die beskrywing van die plaashuis begin, met die doel dat die leser die huis sal kan visualiseer.
- ⇒ Die mure is wit.
- ⇒ **Sintuig:** Sig (die mure se kleur word gesien).

Versreël 8:

- ⇒ Die hoenders skarrel. Dit beteken hulle hardloop in alle rigtings rond.

Versreël 9:

- ⇒ Die spreker vertel nou meer van sy persoonlike lewe.
- ⇒ Hy het grootgeword op die plaas en mis sy ouerhuis baie.
- ⇒ Hy mis spesifiek die stilte.
- ⇒ **Stemming:** Rustig / ontspanne.
- ⇒ **Die funksie van die komma:** Die spreker gaan ons meer van dinge wat hy mis vertel.